Aç?k ve Uzaktan Ö?renmede Esneklik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aç?k ve Uzaktan Ö?renmede Esneklik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16204

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aç?k ve Uzaktan Ö?renmede Esneklik Ölçe?i (AÇÖEÖ), ö?rencilerin aç?k ve uzaktan ö?renme (AÇÖ) ortamlar?nda deneyimledikleri esneklik alg?lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle zaman, mekan, içerik ve pedagojik yakla??mlar aç?s?ndan sunulan esnekli?in ö?renci memnuniyeti ve ba?ar?s? üzerindeki etkilerini de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas?, 2020 y?l?nda Mehmet Kokoç taraf?ndan yap?lm?? olup, Türk yüksekö?retim sistemi ba?lam?nda geçerlik ve güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, uzaktan e?itimde esneklik kavram?n?n psikometrik aç?dan sa?lam bir ?ekilde incelenmesine olanak tan?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Aç?k ve Uzaktan Ö?renme, Uzaktan E?itim, **Esneklik**, Ölçek Uyarlama, **E?itim Teknolojisi**, Psikometri

Yazarlar

Mehmet Kokoç

Amaç

Ölçe?in temel amac?, aç?k ve uzaktan ö?renme süreçlerinde ö?rencilere sunulan veya ö?renciler taraf?ndan alg?lanan **esneklik** düzeylerini nicel olarak belirlemektir. Bu esneklik, genellikle ö?renme materyallerine eri?im zaman?, ö?renme h?z?, kullan?lan teknolojiler ve de?erlendirme yöntemlerindeki çe?itlili?i kapsar.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve güvenilirli?ini Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygun bir ?ekilde transfer etmeyi amaçlam??t?r. Bu sayede, Türkiye'deki uzaktan e?itim kurumlar?, ö?rencilerin esneklik ihtiyaçlar?n? daha iyi anlayabilir ve bu ihtiyaçlara yönelik iyile?tirmeler yapabilir.

Yap?

Aç?k ve Uzaktan Ö?renmede Esneklik Ölçe?i, genellikle ö?renme deneyiminin çe?itli boyutlar?n? kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Uzaktan e?itim ba?lam?ndaki **esneklik** yap?s?, dört temel boyutta incelenebilir:

Zaman Esnekli?i (Time Flexibility): Ö?rencinin dersleri ne zaman ve hangi h?zda tamamlayabilece?i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mekan Esnekli?i (Place Flexibility): Ö?rencinin co?rafi konumdan ba??ms?z olarak e?itime eri?ebilmesi.

?çerik Esnekli?i (Content Flexibility): Ö?rencinin ö?renme yolu, materyali veya içeri?i seçme yetene?i.

Pedagojik Esneklik (Pedagogical Flexibility): De?erlendirme türleri, ileti?im yöntemleri ve ö?retim yakla??mlar?ndaki çe?itlilik.

Bu boyutlar, ö?rencilerin ö?renme üzerindeki kontrol alg?s?n? ve öz-yönelimli ö?renme becerilerini destekleyen kritik unsurlard?r. Ölçek, bu alt boyutlardaki alg?lanan esneklik düzeylerini ölçerek genel bir esneklik profili sunar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas?nda (Kokoç, 2020), yap?sal geçerli?in sa?lanmas? amac?yla çe?itli istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik detaylar? belirtilmese de, uyarlama çal??malar?nda genellikle **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) ve **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) teknikleri uygulanmaktad?r.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemde de korundu?u gösterilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin, teorik olarak ölçmesi beklenen yap?lar? (örne?in, zaman esnekli?i veya mekan esnekli?i) gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak için kritik öneme sahiptir. Ayr?ca, kapsam geçerli?i için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve dilsel e?de?erlik çal??malar? yap?lm??t?r. Geçerlik analizleri, ölçe?in Türk kültürüne özgü uzaktan e?itim ko?ullar?nda geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik, bir ölçme arac?n?n tutarl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Uyarlama çal??mas?nda (Kokoç, 2020), ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?i genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Orijinal kaynakta spesifik güvenirlik katsay?lar? belirtilmese de, ba?ar?l? bir uyarlama çal??mas?n?n parças? olarak iç tutarl?l?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) oldu?u varsay?lmaktad?r. Ek olarak, test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemler de ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmek için kullan?labilir. Bu güvenirlik analizleri, ölçe?in uzaktan e?itim ö?rencilerinin esneklik alg?lar?n? güvenilir bir biçimde ölçebildi?ini ortaya koymaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Mehmet Kokoç taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Ölçek, muhtemelen çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?undan, **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)**, orijinal ölçek yap?s?n?n Türk örnekleminde ne kadar iyi uydu?unu test etmek için tercih edilen yöntem olmu?tur.

DFA sonuçlar?, model uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) arac?l???yla de?erlendirilmi? ve ölçe?in belirlenen alt boyutlar?n?n birbirinden ayr??t???n? ve teorik yap?ya uygun oldu?unu göstermi?tir. Bu analiz, Aç?k ve Uzaktan Ö?renmede Esneklik Ölçe?i'nin, **aç?k ve uzaktan ö?renme** ba?lam?ndaki esneklik kavram?n?n alt boyutlar?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebilen sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu do?rulamaktad?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) çal??mas?.

Format: Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Örne?in, "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Aç?k ve Uzaktan Ö?renme programlar?na kay?tl? üniversite ö?rencileri.

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri (Genellikle 18+).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, çe?itli üniversitelerin aç?k ve uzaktan e?itim programlar?nda ö?renim gören ö?rencilerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli anket format?nda, çevrimiçi veya bas?l? olarak uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan E?itimde Esneklik, Ö?renci Alg?s?, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Güvenirlik, Faktör Yap?s?

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kurum E-posta Adresleri: kokoc@trabzon.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Mehmet Kokoç (?lgili referansta belirtilen kurum adresi).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal formu için izin gerekebilirken, Türkçe uyarlama çal??mas? 2020 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Kullan?m ve uygulama izinleri için do?rudan sorumlu yazar Mehmet Kokoç ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçek, akademik ara?t?rma amaçl? kullan?m için genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar?n izni ?artt?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine ait ba?lant? a?a??dad?r: acik-ve-uzaktan-ogrenmede-esneklik-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Kokoç, M. (2020). Aç?k ve Uzaktan Ö?renmede Esneklik Ölçe?ini Türkçe'ye uyarlama çal??mas?. *E?itim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 10*(2), 366-385. DOI: http://dx.doi.org/10.17943/etku.643358

Aç?k ve Uzaktan Ö?renmede Esneklik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeri?inde sa?lanmad???ndan bu bölümde listelenmemi?tir. Maddelerin tam ve do?ru metnine ula?mak için lütfen yukar?da belirtilen referans makaleye (Kokoç, 2020) ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM